

ربایش هاندالا: دزدی دریایی در خدمت نسل‌کشی در میان قحطی عمدی در غزه

در شب ۲۶ ژوئیه ۲۰۲۵، نیروهای دریایی اسرائیل کشتی **هاندالا**، یک شناور غیرنظامی با پرچم نروژ که حامل کمک‌های بشردوستانه به غزه بود، ربودند. این کشتی که توسط ائتلاف فлот آزادی اداره می‌شد، در فاصله ۴۰ مایل دریایی از ساحل غزه - در آب‌های بین‌المللی - قرار داشت که توسط ناوهای جنگی اسرائیل متوقف شد. در این کشتی ۲۱ غیرنظامی از بیش از دوازده کشور حضور داشتند: نمایندگان پارلمان، پزشکان، وکلا، روزنامه‌نگاران، مهندسان و فعالان حقوق بشر. ماموریت آن‌ها ساده بود: رساندن غذا و داروهای ضروری به کودکان گرسنه غزه.

اما به جای آن، آن‌ها به‌طور خشونت‌آمیز توسط یکی از مجهزترین ارتش‌های جهان ربوده شدند.

هاندالا تنها یک قربانی دیگر از تجاوزات اسرائیل نیست. این کشتی نمادی است از اینکه این محاصره تا کجا پیش رفته و جهان تا چه حد در عمل کردن ناکام مانده است.

قحطی عمدی در غزه

از ۳ مارس ۲۰۲۵، اسرائیل یک محاصره کامل بر غزه تحمیل کرده است. بدون غذا. بدون سوخت. بدون آب. بدون دارو. نتیجه اکنون در سطح جهانی به‌عنوان **قحطی مرحله ۵** شناخته شده است - فاجعه‌بارترین طبقه‌بندی در مقیاس طبقه‌بندی یکپارچه امنیت غذایی (IPC).

کودکان هر روز از گرسنگی می‌میرند. خانواده‌های کامل در حال تلف شدن هستند. بازماندگان دچار آسیب‌های غیرقابل بازگشت می‌شوند: نوزادان با مغزهای رشدنیافته، بزرگسالان با اندام‌های از کار افتاده. این خسارت جانبی نیست. این سیاست است.

استفاده از گرسنگی به‌عنوان سلاح جنگی یک جنایت جنگی است. هنگامی که با نیت نابودی کامل یا جزئی یک جمعیت انجام شود، به **نسل‌کشی** تبدیل می‌شود - همان‌طور که در ماده دوم (بند ج) **کنوانسیون نسل‌کشی** تعریف شده است:

«تحمیل عمدی شرایط زندگی بر یک گروه که به منظور نابودی فیزیکی کامل یا جزئی آن طراحی شده باشد.»

هاندالا: ماموریت غیرنظامی مورد حمله

هاندالا یک کشتی ماهیگیری ۲۰ متری بود که تحت پرچم نروژ حرکت می‌کرد و حامل محموله بشردوستانه بود: شیرخشک، غذا، پوشک و تجهیزات پزشکی. ۲۱ مسافر آن شامل افراد زیر بودند:

- کریستین اسمالز (ایالات متحده) - سازمان‌دهنده کارگری و بنیان‌گذار اتحادیه کارگری آمازون

- هویدا عرفات (ایالات متحده) – وکیل حقوق بشر و فعال فلسطینی-آمریکایی
- اما فورو و گابریل کاتالا (فرانسه) – اعضای فعلی پارلمان فرانسه
- کلویی لودن (بریتانیا) – دانشمند سابق سازمان ملل که برای پیوستن به این ماموریت استعفا داد
- آنتونیو لا پیچیرلا (ایتالیا) – سازمان‌دهنده عدالت اجتماعی مردمی

این کشتی هیچ تهدیدی برای اسرائیل نداشت. غیرمسلح بود. مسیر و نیت خود را به‌طور شفاف اعلام کرده بود. مقصد آن اسرائیل نبود، بلکه غزه بود.

با این حال، اسرائیل به آن حمله کرد. ارتباطات زنده در ساعت ۲۳:۴۳ به وقت شرق اروپا قطع شد. کشتی به زور تصرف شد، مسافران بازداشت شدند و کمک‌ها مصادره شدند.

دزدی دریایی طبق قوانین بین‌المللی

هاندالا در آب‌های بین‌المللی توقیف شد، جایی که دور از حوزه قضایی سرزمینی هر کشوری قرار دارد. طبق ماده ۱۰۱ کنوانسیون سازمان ملل متحد درباره حقوق دریاها (UNCLOS)، این عمل به‌عنوان دزدی دریایی شناخته می‌شود:

«هرگونه اقدام غیرقانونی خشونت‌آمیز یا بازداشت... در دریای آزاد علیه کشتی دیگر»

اسرائیل هیچ حق قانونی برای ورود به کشتی یا تغییر مسیر آن نداشت. هاندالا یک کشتی غیرنظامی با پرچم خارجی بود. توقیف آن با نیروی نظامی، بدون فرآیند قانونی، دزدی دریایی دولتی بود.

این اقدام اجرای مرز نبود. این جرم‌انگاری کمک‌های بشردوستانه بود.

اسرائیل هیچ ادعای قانونی بر آب‌های غزه ندارد

اسرائیل مدعی است که محاصره‌اش قانونی است. اما طبق حقوق بین‌المللی دریایی، این‌گونه نیست.

- طبق ماده ۲ UNCLOS، تنها یک دولت ساحلی مستقل می‌تواند بر دریای سرزمینی خود کنترل داشته باشد
- اسرائیل غزه را به‌عنوان بخشی از قلمرو خود ادعا نمی‌کند
- بنابراین، هیچ اختیار قانونی بر آب‌های سرزمینی غزه ندارد – چه برسد به دریای آزاد

در سال ۲۰۲۴، دیوان بین‌المللی دادگستری (ICJ) نظر مشورتی‌ای صادر کرد که تأیید کرد اشغال سرزمین فلسطین توسط اسرائیل غیرقانونی است. محاصره دریایی آن – که مانع از رسیدن غذا و کمک‌های پزشکی به غیرنظامیان می‌شود – یک اقدام امنیتی مشروع نیست. این یک شکل مجازات جمعی است که توسط حقوق بین‌المللی بشردوستانه ممنوع شده است.

مداخله نظامی برای شکستن محاصره تجاوز به اسرائیل نیست، زیرا اسرائیل هیچ ادعای سرزمینی قانونی بر آب‌های غزه ندارد. مداخله برای تحویل کمک‌های بشردوستانه، حاکمیت فلسطین را بازمی‌گرداند، نه اینکه حاکمیت اسرائیل را نقض کند.

وظیفه اسرائیل برای ارائه کمک – و نقض عمدی آن

به‌عنوان قدرت اشغالگر در غزه، اسرائیل ملزم به رعایت موارد زیر است:

- کنوانسیون چهارم ژنو، ماده ۵۵: قدرت‌های اشغالگر را ملزم به تضمین دسترسی به غذا و دارو می‌کند
- حقوق بین‌المللی بشردوستانه عرفی: استفاده از گرسنگی به‌عنوان سلاح را ممنوع می‌کند
- دکترین مسئولیت حفاظت (R2P): خواستار اقدام بین‌المللی در زمانی است که یک دولت از حفاظت از جمعیت خود در برابر جنایات گسترده، از جمله نسل‌کشی، ناکام می‌ماند

اسرائیل نه تنها در انجام این وظایف ناکام مانده است – بلکه عمداً آن‌ها را نقض می‌کند. و دیگران را به دلیل تلاش برای کمک مجازات می‌کند.

در ژانویه و مارس ۲۰۲۴، دیوان بین‌المللی دادگستری اقدامات موقت الزام‌آوری صادر کرد و به اسرائیل دستور داد:

«امکان ارائه خدمات اساسی و کمک‌های بشردوستانه فوری را برای مقابله با شرایط نامطلوب زندگی که فلسطینیان در نوار غزه با آن مواجه هستند، فراهم کند.»

توقیف هاندالا یک نقض مستقیم این دستورات است.

چه بر سر خدمه آمد؟

برخلاف ماموریت قبلی مدلین – که در آن ۱۲ نفر از خدمه مجبور شدند اسنادی را امضا کنند که ادعا می‌کردند «به‌طور غیرقانونی وارد اسرائیل شده‌اند» قبل از اخراج – ۲۱ نفر از خدمه هاندالا همچنان بازداشت هستند تا زمان نگارش این متن.

هیچ اتهام کیفری مطرح نشده است.

با این حال، گزارش شده است که اسرائیل در حال تلاش برای تکرار همان نمایش مضحک است: وادار کردن خدمه هاندالا به امضای اسنادی که ادعا می‌کنند «به‌طور غیرقانونی وارد اسرائیل شده‌اند»، با وجود اینکه در آب‌های بین‌المللی ربوده شده‌اند. مقصد آن‌ها غزه بود، نه اسرائیل. امضای این اسناد یک فرآیند قانونی نیست – این یک جعل طراحی شده برای پاک کردن جرم ربایش و ایجاد ردپایی از قانونی بودن جعلی است.

وظیفه قانونی و اخلاقی برای اقدام

طبق کنوانسیون نسل‌کشی، اساسنامه دیوان بین‌المللی دادگستری و R2P، همه کشورهای امضاکننده تعهد الزام‌آوری دارند برای:

- جلوگیری از نسل‌کشی
- رعایت احکام دیوان بین‌المللی دادگستری
- حفاظت از غیرنظامیان و ماموریت‌های بشردوستانه

این وظیفه شامل استفاده از زور در صورت لزوم برای توقف قحطی گسترده و باز کردن دسترسی به کمک‌ها می‌شود. هنگامی که ماموریت‌های صلح‌آمیز کمکرسانی مانند هاندالا مورد حمله قرار می‌گیرند، دیگر کشورها نه تنها اجازه دخالت

دارند – بلکه ملزم به این کار هستند.

نیروی دریایی نروژ کجا بود؟

کشتی‌های اتحادیه اروپا کجا بودند؟

امضاکنندگان کنوانسیون نسل‌کشی کجا بودند؟

سکوت به معنای همدستی است.

نتیجه‌گیری: بگذار غزه زنده بماند

ربایش هاندالا خطی در آب است. نه تنها غزه در حال خفه شدن است. این اصل است که مردم نباید به دلیل تولد در مکان اشتباه گرسنگی بکشند. این اصل است که کمکرسانی جرم نیست. این باور است که قانون مهم‌تر از زور بی‌رحمانه است.

اقدامات اسرائیل دزدی دریایی، تروریسم و نسل‌کشی است – نه به این دلیل که فعالان می‌گویند، بلکه به این دلیل که قانون می‌گوید.

جهان باید اکنون اقدام کند:

- فوراً خدمه هاندالا را آزاد کنید
- محاصره را پایان دهید
- مأموریت‌های کمکرسانی آینده را در صورت نیاز با حفاظت دریایی اسکورت کنید
- اسرائیل را در دادگاه‌های بین‌المللی پاسخگو کنید

کودکان غزه از گرسنگی می‌میرند. قانون در کنار آنهاست. انسانیت نیز باید باشد.